Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
4576107-1106822-MEVA

Bijlage(n)
1

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 16 november 2026
Betreft Voorhangbrief inzake aanpassingen ten behoeve van de verstrekking van de beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen in 2023 en 2027

Geachte Voorzitter,

Met deze voorhangbrief informeer ik u, conform artikel 8 van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg), over mijn voornemen om een tweetal aanwijzingen aan de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) te geven op grond van artikel 7 van de Wmg.

De eerste aanwijzing voorziet met terugwerkende kracht in het herstel van de grondslag voor het vaststellen van de beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen voor het jaar 2023. In de tweede aanwijzing wordt het aantal instroomplaatsen gecorrigeerd dat voor de opleiding Orthodontie voor 2027 in de eerder gegeven aanwijzing voor 2027 en verder[1] beschikbaar is gesteld. Overeenkomstig artikel 8 van de Wmg ga ik tot het daadwerkelijk geven van deze aanwijzingen niet eerder over dan nadat dertig dagen zijn verstreken na de verzending van deze brief. Van de vaststelling van de aanwijzingen zal ik mededeling doen door plaatsing in de Staatscourant.

In deze brief zal ik eerst een korte toelichting geven op de aanleiding en noodzaak om een aanwijzing met terugwerkende kracht voor het jaar 2023 te willen geven. Ook zal ik toelichten waarom een aanwijzing voor 2027 inzake de instroomplaatsen voor de opleiding Orthodontie noodzakelijk is. In het laatste deel van deze brief treft u de zakelijke inhoud van de voorgenomen aanwijzingen aan.

Aanleiding
Op 9 juni 2026 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan over (onder meer) het verdeelplan voor het jaar 2023.[2] In deze uitspraak heeft het CBb de toekenningsbeschikkingen (ofwel het verdeelplan) voor het jaar 2023 die zijn opgenomen in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit beschikbaarheidbijdrage WMG, herroepen.
Met de eerste aanwijzing wordt met terugwerkende kracht voor het jaar 2023 een kader geboden ten behoeve van het al dan niet toekennen van een beschikbaarheidbijdrage voor het jaar 2023 door de NZa. Dit is van belang nu er nog enkele aanvragen zijn voor een beschikbaarheidbijdrage voor het jaar 2023 waarover de NZa nog een besluit dient te nemen.

[1] *Stcrt.* 2026, nr. 23570.
[2] ECLI:NL:CBB:2026:268.

Toelichting

Aanwijzing 2023

Op 14 oktober 2025 heeft het CBb geoordeeld dat er voor 2026 en verder geen bevoegdheid is voor zowel de minister als de NZa om een verdeeloverzicht vast te stellen voor de beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen.[3] De minister is wel bevoegd om verdeelcriteria en de totale aantallen per opleiding vast te leggen. Dit is nadien hersteld in de aanwijzing voor de jaren 2024 en 2025[4] en in de aanwijzing 2026 en verder[5] aan de NZa.
In haar uitspraak van 9 juni 2026, bevestigt het CBb dat bovengenoemd oordeel ook geldt voor het verdeelplan 2023.[6]

Met deze nieuwe aanwijzing wordt daarom gevolg gegeven aan de uitspraak van het CBb, zodat de NZa de beschikbaarheidbijdragen voor het jaar 2023 alsnog rechtmatig kan vaststellen.

Aanwijzing 2027 instroomplaatsen Orthodontie

In de aanwijzing zoals ik deze eerder dit jaar aan de NZa heb gegeven[7], is per abuis een foutief aantal instroomplaatsen voor de opleiding Orthodontie beschikbaar gesteld. Voor de instroom in de opleiding Orthodontie wordt een tweejaarcyclus gehanteerd, waarin de instroom jaarlijks afwisselt tussen drie regio's, waarbij de ene regio om het jaar 8 instroomplaatsen ontvangt en de andere twee regio's om het jaar ook beiden 8 instroomplaatsen ontvangen. Hiermee wordt gemiddeld genomen dus rekening gehouden met een instroom van 12 instroomplaatsen. Deze cyclus borgt een efficiënte inrichting van de opleiding en een optimaal gebruik van het beschikbare aantal opleidingsplaatsen. Per abuis stonden dit jaar 12 instroomplaatsen opgenomen, waar het eigenlijk dit jaar 16 instroomplaatsen hadden moeten zijn ten behoeve van borging van deze cyclus. Daarom wordt dit aantal instroomplaatsen in deze aanwijzing gecorrigeerd zodat de NZa het juiste aantal instroomplaatsen kan toebedelen voor de opleiding Orthodontie in het jaar 2027.

Zakelijke inhoud van de aanwijzingen

Aanwijzing 2023

Om uitvoering te kunnen geven aan het toekennen van de beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen voor 2023, ben ik voornemens om de NZa een aanwijzing te geven. Deze aanwijzing ziet op de aanvragen waarover de NZa nog een besluit dient te nemen voor het jaar 2023. Met deze aanwijzing draagt het kabinet de NZa op om het aantal instroomplekken per specialisme, per zorgaanbieder toe te kennen met inachtneming van de maximale aantallen per opleiding, zoals opgenomen in Bijlage A bij deze aanwijzing (opgenomen in de bijlage bij deze brief), met uitzondering van de instroomplaatsen voor de opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog die in aanmerking komen voor de Subsidieregeling Opleidingen in een Jeugd ggz-instelling.

---

[3] ECLI:NL:CBB:2025:550.
[4] *Stcrt.* 2026, 19056.
[5] *Stcrt.* 2025, 44257.
[6] ECLI:NL:CBB:2026:268.
[7] *Stcrt.* 2026, nr. 23570.

Daarnaast moet de NZa bij het toekennen van de beschikbaarheidbijdrage rekening houden met de hierna beschreven uitgangspunten. De NZa kan voor de toekenning met terugwerkende kracht beleidsregels vaststellen.
Bij het toekennen van de beschikbaarheidbijdrage, mag de NZa zich laten adviseren door stichting TOP en BOLS.

1. Medisch-specialistische instroomplaatsen
De NZa houdt bij het verdelen van de medisch-specialistische instroomplaatsen[8] over de Onderwijs- en Opleidingsregio's (hierna: OOR's) een verdeling aan op basis van het criterium 50% adherentie van alle instellingen (exclusief sportgeneeskunde en Orthodontie) en 50% adherentie van opleidende instellingen. Dit houdt in dat bij de verdeling van de medisch-specialistische instroomplaatsen over de OOR's zowel wordt gekeken naar de omvang van de zorgvraag van de bevolking in het verzorgingsgebied voor alle instellingen binnen de OOR's, als naar het aantal instellingen waar medische vervolgopleidingen worden verzorgd. Hierbij wordt een ondergrens van 19,2% voor de instroom in OOR Amsterdam gehanteerd en wordt een correctie toegepast, vanwege aanpassingen die bij de toewijzingen in de jaren 2021 en 2022 hebben plaatsgevonden.

2. Instroomplaatsen ggz
Voor wat betreft het verdelen van instroomplaatsen voor de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog, psychotherapeut en verpleegkundig specialist GGZ houdt de NZa in 2023 rekening met het historisch opleidingsvolume over de jaren 2019 tot en met 2021. Hierbij worden voor het berekenen van het historisch opleidingsvolume de instroomplaatsen waarvoor in het jaar 2021 geen beschikbaarheidbijdrage is verleend niet meegeteld.

<u>Aanwijzing 2027 Orthodontie instroomplaatsen</u>
Ten behoeve van het verstrekken van de beschikbaarheidbijdrage voor de opleiding Orthodontie voor 2027, ben ik voornemens om de NZa een aanwijzing te geven om het aantal instroomplaatsen te herstellen. Met deze aanwijzing draag ik de zorgautoriteit op om voor het toekennen van de beschikbaarheidbijdrage voor het subsidiejaar 2027 voor de opleiding tot Orthodontie de instroomaantallen zoals genoemd in bijlage B bij de aanwijzing (opgenomen in de bijlage bij deze brief) te hanteren.

Hoogachtend,

de minister van Langdurige Zorg,
Jeugd en Sport,

Mirjam Sterk

[8] Onder B van de Bijlage behorende bij de artikelen 2 en 4 van het Besluit beschikbaarheidbijdrage WMG, onder 1.a, 1, 2 en 3.

BIJLAGE A behorende bij aanwijzing 2023
Aantallen voor 2023

Opleiding	Instroom in personen	Instroom in fte
GZ-psycholoog[9]	809	809
Psychotherapeut[10]	150	75
Klinisch Psycholoog[11]	243	182,25
Klinisch Neuropsycholoog	29	21,75
Verpleegkundig Specialist GGZ	115	115
Huisarts	870	507,5
Specialist ouderengeneeskunde	260	151,67
Arts verstandelijk gehandicapten	27	24,75
Verslavingsarts	19	6,33
Anesthesiologie	79	79
Cardiologie	62	62
Cardio-thoracale chirurgie	6	6
Dermatologie en venerologie	25	25
Heelkunde	67	67
Interne geneeskunde	116	116
Keel-neus-oorheelkunde	20	20
Kindergeneeskunde	59	59
Klinische genetica	8	8
Klinische geriatrie	33	33
Longziekten en tuberculose	39	39
Maag-darm-leverziekten	27	27
Medische microbiologie	18	18
Neurochirurgie	6	6
Neurologie	48	48
Obstetrie en gynaecologie	44	44
Oogheelkunde	35	35
Orthopedie	35	35
Pathologie	18	18
Plastische chirurgie	14	14
Psychiatrie[12]	181	181
Radiologie	63	63
Radiotherapie	14	14
Reumatologie	17	17
Revalidatiegeneeskunde	31	31
Sportgeneeskunde	7	7
Urologie	23	23
Spoedeisende geneeskunde	40	40
Klinische chemie	10	10
Klinische fysica	20	20
Ziekenhuisfarmacie	27	27
MKA-chirurgie	12	12
Orthodontie	14	14

[12] De 181 instroomplaatsen zijn als volgt verdeeld: psychiatrie in ziekenhuiszorg 40 personen, psychiatrie in ggz 141 personen.

Bijlage B behorende bij aanwijzing 2027
Aantal voor de opleiding Orthodontie in 2027

Opleiding	Instroom in personen	Instroom in fte
Orthodontie	16	16

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

Aan Minister LJS [redacted] 13-11

Deadline: 18 november 2026

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en Arbeidsmarkt
Opleidingen en Juridisch Beleidsadvies

Ontworpen door
[redacted]

Datum Document
10 november 2026

Kenmerk
4576114-1106822-MEVA

Bijlage(n)
1. Voorhangbrief EK
2. Voorhangbrief TK

nota

(ter beslissing) Voorhangprocedure aanwijzingen beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen 2023 en 2027

1. Aanleiding

Op 9 juni 2026 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan over (onder meer) het verdeelplan voor het jaar 2023.[1] In deze uitspraak heeft het CBb de toekenningsbeschikkingen voor het jaar 2023 welke zijn opgenomen in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit beschikbaarheidbijdrage WMG, herroepen. Hierdoor ontbreekt een kader voor de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) om nog openstaande aanvragen voor een beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen voor het jaar 2023 af te kunnen handelen.

Ook is gebleken dat het aantal instroomplaatsen voor de opleiding Orthodontie dat in de eerder gegeven aanwijzing voor 2027 en verder[2] beschikbaar is gesteld, dient te worden hersteld.

Om bovengenoemde punten te kunnen herstellen dienen er twee aanwijzingen aan de NZa gegeven te worden. Deze nota ziet op de voorhangbrief die eerst gestuurd moet worden aan de Eerste- en Tweede Kamer om hen te informeren over de twee voorgenomen aanwijzingen.

Gelet op het gegeven dat de NZa beide aanwijzingen zal moeten verwerken in haar beleidsregels vóór 2027, is het van belang dat de voorhangbrief zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 18 november 2026, wordt verstuurd waarbij de voorhangbrief 30 dagen zal worden voorgehangen in beide Kamers.

[1] ECLI:NL:CBB:2026:268.
[2] *Stcrt.* 2026, nr. 23570.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om akkoord te gaan met bijgaande voorhangbrief voor de Eerste- en Tweede Kamer. Als u akkoord bent kunt u de brief ondertekenen en verzenden aan de Eerste- en Tweede Kamer.

Toelichting Deadline: Het is zaak dat de aanwijzing per begin januari 2027 wordt gegeven aan de NZa, omdat de NZa op basis van die aanwijzing tijdig de verlengingsbeschikkingen kan nemen ten aanzien van het toekennen van de beschikbaarheidbijdrage. Tijdige besluitvorming door de NZa is nodig omdat daarmee de bevoorschotting van de beschikbaarheidbijdrage voor de opleiding Orthodontie gelijkloopt met de bevoorschotting van de overige (medische)vervolgopleidingen.

3. Kernpunten

Aanwijzing 2023

Op 14 oktober 2025 heeft het CBb geoordeeld dat er voor 2026 en verder geen bevoegdheid is voor zowel de minister als de NZa om een verdeeloverzicht vast te stellen voor de beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen.[3] De minister is enkel bevoegd om verdeelcriteria en de totale aantallen per opleiding vast te leggen. Dit is nadien hersteld in de aanwijzing voor de jaren 2024 en 2025[4] en in de aanwijzing 2026 en verder[5] aan de NZa.
In haar uitspraak van 9 juni 2026, bevestigt het CBb dat bovengenoemde uitspraak ook geldt voor het verdeelplan 2023.[6]
Met deze nieuwe aanwijzing wordt opvolging gegeven aan de uitspraak van het CBb, zodat de NZa de beschikbaarheidbijdrage voor het jaar 2023 kan vaststellen. Dit is van belang nu er als gevolg van juridische procedures nog aanvragen zijn voor een beschikbaarheidbijdrage voor 2023 waarover de NZa nog een besluit dient te nemen.

Aanwijzing 2027 instroomplaatsen Orthodontie

In de aanwijzing zoals u deze eerder dit jaar aan de NZa heeft gegeven[7], is per abuis een foutief aantal instroomplaatsen voor de opleiding Orthodontie beschikbaar gesteld. Voor de instroom in de opleiding Orthodontie wordt een tweejaarcyclus gehanteerd, waarin de instroom jaarlijks afwisselt tussen drie regio's, waarbij de ene regio om het jaar 8 instroomplaatsen ontvangt en de andere twee regio's om het jaar ook beiden 8 instroomplaatsen ontvangen. Hiermee wordt gemiddeld genomen dus rekening gehouden met een instroom van 12 instroomplaatsen. Deze cyclus borgt een efficiënte inrichting van de opleiding en een optimaal gebruik van het beschikbare aantal opleidingsplaatsen. Per abuis stonden dit jaar 12 instroomplaatsen opgenomen, waar het eigenlijk dit jaar 16 instroomplaatsen hadden moeten zijn ten behoeve van borging van deze cyclus. Daarom is het voornemen dit aantal instroomplaatsen in deze aanwijzing te corrigeren zodat de NZa het juiste aantal instroomplaatsen kan toekennen voor de opleiding Orthodontie in het jaar 2027.

---

[3] ECLI:NL:CBB:2025:550.
[4] *Stcrt.* 2026, 19056.
[5] *Stcrt.* 2025, 44257.
[6] ECLI:NL:CBB:2026:268.
[7] *Stcrt.* 2026, nr. 23570.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
De afgelopen jaren is de aandacht vanuit de politiek voor de verdeling van opleidingsplaatsen die worden bekostigd door VWS toegenomen.

Op 22 mei jl. is de kabinetsreactie op de Capaciteitsraming gepubliceerd en op 8 juni jl. heeft het notaoverleg Arbeidsmarktbeleid in de zorg plaatsgevonden waar ook aandacht is geweest voor de verdeling van opleidingsplaatsen welke worden bekostigd door VWS.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Nu er nog openstaande aanvragen zijn voor een beschikbaarheidbijdrage voor 2023, is het van belang dat een aanwijzing wordt opgesteld zodat de NZa hier definitieve besluiten over kan nemen.

Ook ten behoeve van het corrigeren van het aantal instroomplaatsen voor de Opleiding Orthodontie voor 2027, is het nodig dat een nieuwe aanwijzing wordt opgesteld. Over beide aanwijzingen is de NZa geïnformeerd.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld
Geen (nieuwe) arbeidsmarkteffecten. Met de beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen wordt vanuit VWS sinds 2013 geborgd dat in de toekomst voldoende gekwalificeerd zorgpersoneel beschikbaar is.

d. Gevolgen administratieve lasten
n.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties
n.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid
Het CBb heeft in de uitspraak van 9 juni 2026 alle toekenningsbeschikkingen voor 2023 herroepen. Met deze aanwijzing kan de NZa beslissen op de nog openstaande aanvragen.

Voor wat betreft de instroomplaatsen voor de Opleiding Orthodontie, wordt met deze aanwijzing gewaarborgd dat de NZa het juiste aantal instroomplaatsen kan toekennen voor 2027.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
VWS: MEVA, PZo en WJZ. Extern: NZa.

h. Toezeggingen
n.v.t.

i. Fraudetoets
n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.